

ECONOMIC
SECURITY COUNCIL
of UKRAINE

РЕЗУЛЬТАТИ БРИФІНГУ

«ПОТРІБЕН СМЕРТЕЛЬНИЙ УДАР: ОГЛЯД РОКУ САНКЦІЙ ПРОТИ РОСІЇ»

Київ, 28 лютого, 2023 р.

ВСТУП

За рік повномасштабного вторгнення РФ в Україну стало зрозуміло, що санкції хоча й діють, потребують значного підсилення, щоб запобігати збереженню можливостей Росії продовжувати війну. Такого висновку дійшли учасники організованого Радою економічної безпеки України брифінгу, що відбувся 28 лютого 2023 р. в Медіацентрі «Україна» за участі експертів РЕБ, Королівського об'єднаного інституту оборонних досліджень (RUSI), а також представників Міністерства закордонних справ, Верховної Ради України та Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК). Як відмітили експерти, серед найбільш нагальних задач залишається боротьба з обходом обмежень росіянами та їхніми партнерами, а також розширення «санкційної коаліції», яка має включати не лише демократичні країни, але й країни Глобального Півдня. Крім того експерти дійшли висновку, що Україна повинна більш активно працювати в галузі санкцій на національному та міжнародному рівні, як із державами, так і з неурядовими установами, аби зробити обмеження якомога ефективнішими.

КЛЮЧОВІ МЕСЕДЖІ ДИСКУСІЇ

Планку встановлено: чи варто її тримати?

- Санкції ще не працюють повною мірою, проте за рік повномасштабного вторгнення вони привели до значного скорочення

або повністю унеможливили російське виробництво в певних секторах машинобудування та електроніки.

- Водночас нинішній обсяг обмежень не може стати причиною руйнування російської економіки, стан якої є ключовим фактором агресії проти України. Тож світовій спільноті й надалі працювати над посиленням санкційного тиску проти Москви.
- Важливим елементом такого посилення є вдосконалення механізму вторинних санкцій в галузі торгівлі критичними технологіями. Учасникам «санкційної коаліції» у 2023 році варто переглянути інструменти моніторингу діяльності компаній, які продовжують роботу в Росії або співпрацюють з тамтешніми підприємствами використовуючи юрисдикції третіх країн.
- Міжнародній спільноті необхідно вибудувати сталу санкційну інфраструктуру, що продовжуватиме існувати після перемоги України та запобігатиме спалахам нових конфліктів у всьому світі.

Закриваючи лазівки: як зробити санкції болючими.

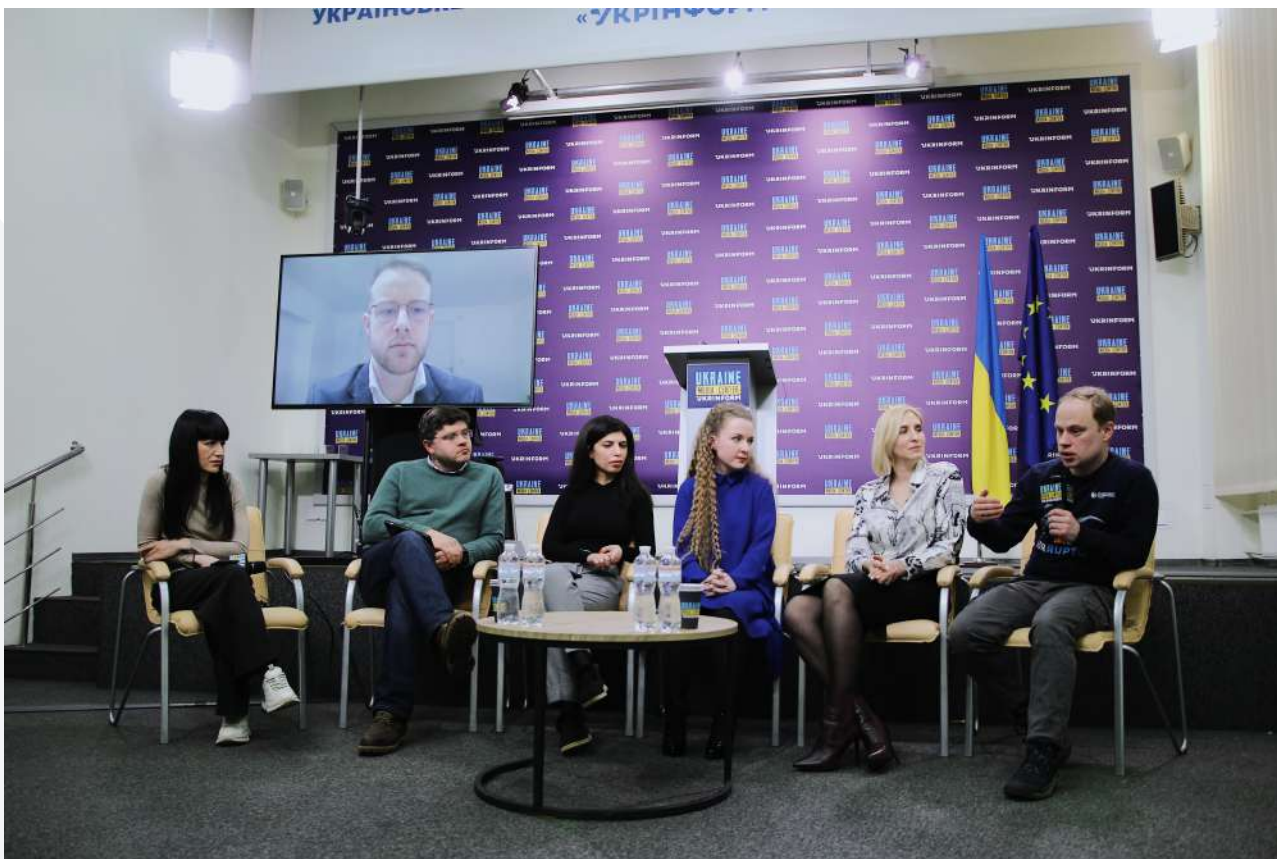
- Україна на державному рівні має визначити, який орган є відповідальним за санкційну політику, яка сьогодні досягла безпрецедентних масштабів.
- Не менш важливим кроком повинна стати криміналізація будь-якого обходу санкційного режиму; відповідний закон вже опрацьовує Верховна Рада України.
- Україні варто розробити ефективну та прозору процедуру виходу з-під персональних санкцій, а також постійно комунікувати такі можливості особам, які потрапили під відповідні обмеження.
- Зрештою Україні слід налагодити постійну комунікацію та обмін даними з країнами-союзницями, а також залучати представників аналітичної спільноти до визначення наступних кроків з посилення санкційного тиску на РФ.

Формування рамок: роль України в процесі санкцій

- Наразі ЄС зменшує імпорт товарів з Росії. Тож Україна може частково задовільнити попит, що звільняється, при цьому пом'якшивши наслідки так званої втоми від санкцій.
- Важливим завданням для України залишається зміна точки зору на

санкції в Європі з «покарання» на чи не єдиний мирний інструмент захисту від Росії.

- У 2022 році критичною виявилася недостатня комунікація з регіонами Азії та Африки, що переважно не підтримали антиросійські санкції. Відповідно покращення діалогу з країнами поза «санкційною коаліцією» є важливим завданням на поточний рік.

ЦИТАТИ УЧАСНИКІВ:

Том Юінг, науковий співробітник Королівського об'єднаного інституту оборонних досліджень (RUSI):

«Як показує статистика, у 2022 р. була вироблена найменша кількість автомобілів з часів Брежнєва, виробництво літаків теж на мінімальному рівні, а також РФ більше не може виробляти біометричні паспорти, бо не має чіпів для них».

«Потрібен час, щоб досягнути цілі санкцій проти Росії, а саме виснаження її можливостей з імпорту критичної продукції, за яку РФ платить все більше й більше».

Олександра Василенко, спеціальна представниця Міністерства закордонних справ України з питань санкційної політики:

«2022 рік став роком найбільшого зближення [з міжнародними партнерами], оскільки ми заснували багато форматів взаємодій на офіційному рівні...а також підтримуємо неофіційну комунікацію».

«Під час особистих контактів ми чуємо голоси з європейських країн, які вважають, що несуть якусь кару за участь у санкційній коаліції...І коли ми це зрозуміли, ми почали говорити: “Це не покарання, це стримуючий елемент”, оскільки це єдиний доступний спосіб зробити Росію неспроможною вести війну».

Ярослав Юрчишин, народний депутат, перший заступник голови комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики:

«Із 31 січня у Верховній Раді є зареєстрований і готовий до розгляду закон про криміналізацію уникнення санкцій і в Україні... Нам потрібно доводити міжнародним партнерам, що ми також виконуємо “домашнє завдання”».

«Те, що наша країна була змушена переосмислити свою комунікацію з «екзотичними» регіонами Азії й Африки...чітко показує, що, як каже цинічна фраза «Війна і криза – це можливості», так і є».

Ілона Хмельова, експертка Ради економічної безпеки України:

«Коли ця війна закінчиться, ми повинні зробити так, щоб нової війни ніколи не було ані в Україні, ані в будь-якому іншому куточку світу. Тому ми маємо побудувати таку санкційну міжнародну політику зокрема щодо превентивних санкцій, чого не було зроблено демократичним світом для України у свій час».

«Бізнес, який продовжує надавати Російській Федерації інструменти, щоб вона вела війну проти України, фактично свідомо допомагає скоєнню цих злочинів».

«Гібридна складова агресії РФ триває не лише проти України, а й проти інших держав, зокрема держав Європейського Союзу».

Агія Загребельська, заступниця керівника апарату НАЗК з питань санкційної політики:

«Ми суттєво недооцінюємо ефект санкцій тому, що, з одного боку, працює російська пропаганда, а з іншого, – вся санкційна інфраструктура, збудована в міжвоєнний період, досі переобладнується на військові рейки, коли є тисячі санкцій».

«Дуже важливим є аналітичний потенціал України і країн-партнерів з санкційної коаліції, щоб ми могли працювати з великим обсягом даних і робити чіткі висновки... щоб виявляти ті точки, де ми можемо використовувати обмежений ресурс».

«Українському законодавству не вистачає відповідальності за обхід санкцій, органів, які будуть цим займатися».

Роман Вибрановський, експерт з комунікацій та Секретар Ради економічної безпеки України:

«Треба зробити так, щоб бізнесу було неприємно працювати разом із Росією, щоб це було токсично. Але для цього потрібно відрізнятись від Російської Федерації внутрішньо».

КОНТАКТИ

Рада економічної безпеки України створена з метою напрацювання експертизи з виявлення та протидії внутрішнім та зовнішнім загрозам економічній безпеці України, а також проводить інформаційні кампанії для висвітлення наслідків збройної агресії РФ проти України та веде пошук, облік, та підготовку до вилучення активів, що належать російським бенефіціарам та їхнім партнерам.

Телефон: +380443509243

E-mail: secretary@reb.org.ua

Прес-служба: op@reb.org.ua

Адреса: 01032, м. Київ, вул. Жилианська б.126/23

Сторінки в соціальних мережах:

Facebook: www.facebook.com/ESCoFUKRAINE

Twitter: twitter.com/ESCoFUKRAINE

LinkedIn: www.linkedin.com/company/escofukraine

Посилання на відеозапис зустрічі:

Українська версія: <https://www.youtube.com/watch?v=4tpOs2oBZB8>

Англійська версія: <https://www.youtube.com/watch?v=IF6oE-8peRI>